

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Ingezonden, buiten verantwoording der redactie.

De Canadese Invasie

Wij zullen God prijzen, wanneer de Canadezen, gasten of geen gasten, weer naar Canada verdwenen zijn.
(Ds. Buskes in „Vrij Nederland”).

Het is een bekend verschijnsel onder brave burgermensen, dat als zij ergens erg mee in de knoop zitten, zij de handen vrouwen, de ogen omhoog slaan en hardop hopen, dat een hogere macht hen uit de penarie helpt. We zien dat nu weer bij wat men al begint te noemen: De Canadese invasie.

Toen in Mei de Canadese wagens in lange rijen hier binnenrolden, klommen de Nederlandse meisjes op de wagens en sloegen den bevrijders de armen om de hals. En de Nederlandse vaders en moeders en domine's en verder oranjedragende verlost, die langs de weg stonden, schreeuwden hoera, kijk onze Jopie (of Mini of Koba of Annie) eens met die Canadees, hoera! Maar de volgende dag was het niet meer hoera, want de Jopies, Minies, enz. waren onbehoorlijk laat, of eerst de volgende morgen boven water gekomen en fladderden tegen de avond weer weg om hun Canadees of in elk geval „een” canadees te vangen, op straat, in café, in park, of waar ze maar te vinden waren. Thuiskomen op zeer ongeregelde tijden of liever geregeld zeer late tijden, bracht voor direct een wel-gevarieerde collectie van uitvluchten en onschuldig klinkende verhalen mee en na enige tijd vele gevallen van zwangerschap en geslachtsziekten. Onnozele ouders, domine's en geschoquede krantenschrijvers kwamen op die manier tot de ontdekking, dat het die Canadezen „ergens” om te doen is. En nog erger, preken, bidden en afschrikwekkende verhalen aan het adres der meisjes hielpen niet, ook de meisjes bleek het „o, gruwel”, „ergens” om te doen te zijn. En nu zit de hele burgerschap, de rode inclusief, in zak en as. Jawel, heren, die Canadezen willen met die meisjes naar bed en die meisjes willen met die Canadezen naar bed, met „hun” Canadees of met „een” Canadees, die Canadezen blijken in een bestaande behoefte te voorzien en die meisjes ook. Men probeert van hoger of eervarder hand de zaak in netter banen te brengen, door het organiseren van nette dansjes en tuinteetjes en de jongens en meisjes hebben niets tegen een net feestje, als ze daarna maar hun gang kunnen gaan. En ze gaan hun gang. Met als gevolg een enorme toeneming van geslachtsziekten, ongewenste zwangerschap en abortus-pogingen.

De professionele opvoeders - we hebben er hierboven al enige variaties van genoemd - komen of niet verder dan wat gejeremier, of tot een of andere oplossing met „de sterke arm.” In Amsterdam zal de zedenpolitie de hotelletjes aflopen en de minderjarige meisjes oppikken, in samenwerking met de Canadese militaire politie. Zonder de oppik-capaciteiten van militaire politiemannen in twijfel te trekken, is er van een dergelijke maatregel weinig uitwerking te verwachten, behalve een verplaatsing van het euvel en van de meisjes. Anderen, en hierbij is boven geciteerde Ds. Buskes, willen de ouders alarmeren en „hun hersens laten gebruiken.”

Het is maar de vraag, wat er in die hersens zit. De hele burgerlijke mikmak van de ontkenning van het recht der jeugd op seksueel leven, van de opzettelijke blindheid voor de seksuele nood der jeugd, van de onderdrukking der seksuele behoeften - d.w.z. de huichelachtige burgerlijke moraal zit in die hersens.

Die ouders zijn, in overgrote meerderheid, het product van het kapitalistische uitbuitingssysteem, dat elke vrijheid en behoefte-bevrediging der werkende mensen, ook de seksuele, steeds meer materieel onmogelijk maakt, belet en beletten moet. Maar dat systeem is zelf ook weer oorzaak, dat de daaruit voortkomende toestand van onderwerping aan gezag, moraal en burgerlijk „fatsoenlijke” zeden, ondergraven wordt en zelfs ondersteeboven wordt gekeerd. Het vermindert de betekenis van de gezinsbanden, ruikt

de gezinnen uiteen, meisjes en vrouwen worden arbeiders in kantoor of fabriek, miljoenen jonge mannen worden gemobiliseerd en door de bevolking van vreemde landen heengeworpen. En het deksel vliegt van de ketel, wat onder druk en spanning erin zit, vliegt de brave burger om de oren en hij klaagt: Hoe goed was het vroeger, toen het deksel er nog op zat en wat een smeerboel, nu het eraf is.

En hij probeert het deksel weer neer te drukken, of het nog past of niet past. Hij heeft niets anders. Voorlichting van de jeugd, hoe de gevaren van besmetting en zwangerschap te voorkomen, zouden, goed aangewend, veel van de kwade gevolgen van wat er nu gebeurt, kunnen voorkomen en genezen. Maar daarvoor schrijkt hij terug. Dat zou het wapen van de schrik en de angst wegnemen, dat tegen de seksuele vrijheid der jeugd wordt aangewend, dan zou het nog moeilijker gaan, het deksel er weer op te drukken, dat zou „de ondergang der moraal” brengen. Neen, het deksel moet er weer op, angst en schaamte moeten helpen de jonge mensen onder de duim te houden of te krijgen, „onze meisjes moeten uit de buurt blijven” van al die hongerige jongemannen, en die jongemannen uit de buurt van (maar dat durft men bijna nooit eerlijk te zeggen) onze hongerige meisjes. Of daardoor de jeugd, of daardoor die jonge mensen, geestelijk en lichamelijk worden gekrekt en misvormd, tot het beroerde evenbeeld van hun beoerde opvoeders verzieken, dringt niet eens tot het benul van de meesten van die hersens gebruikende ouderen door.

Het kapitalisme bouwt in de mensen de zedelijke wetten waarnaar ze zich in haar maatschappij hebben te gedragen, maar slaat die, door haar eigen ontwikkeling, door haar eigen werking, weer kapot. Het doet dat op haar eigen manier: catastrofaal, vernielend, ten koste van het geluk, de gezondheid, het leven der mensen. Als het de seksuele spanningen tot ontploffing brengt - en het doet dat, of de mensen het willen of niet - dan is het resultaat een chaos en een stroom van menselijk leed en nieuwe vertwijfeling: jeugd-prostitutie, venerische ziekten, ongewenste en gevreesde zwangerschap, abortus, verwoeste gezondheid, nieuwe vrees en angst.

Geen geïnformeerde of geestelijke dienders kunnen in die chaos enige orde scheppen, die het geluk en de vrijheid der jonge mensen dient. Het systeem van de materiële en geestelijke onderdrukking der arbeidende mensen kan geen jeugd laten opgroeien in vrijheid, vooral niet in seksuele vrijheid. Dat zou vloeken met de gehele idee van onderwerping en ontzegging, dat zou een levenspel eisen dat dit materieel mogelijk maakt (lonen, woningtoestanden, scholing, ontspanning, enz.), dat zou een generatie doen opgroeien, die ook op alle andere gebieden tot het uiterste zou vechten, liever dan zich de ontbering en onderwerping van bovenaf te laten opleggen.

De jeugd stormt naar buiten, nu de deuren waarachter zij was opgesloten, door de kapitalistische bewakers der zedelijke orde zelf zijn ingetrapt. Zij grijpt een stuk vrijheid, waarnaar zij gesnakt heeft, zij komt naar buiten, heren en dames, met precies zoveel geestelijke kwaliteiten als zij achter de gezins-, catechisatie-, school- en kerkdeuren van u heeft opgedaan. Dat is niet veel moois. Zij komt naar buiten, lallend, liegend, hongerig zwelgend, zichzelf vernielend. Dat is niet het resultaat van gewonnen vrijheid, maar van de onderdrukking en onthoring en seksuele onbeschaafdheid, waarin ze is opgevoed.

De revolutionaire arbeidersbeweging staat ten opzichte van het seksuele probleem volkomen anders dan de burgerlijke klasse. Zij heeft geen gereede oplossing om één, twee, drie, de gevolgen van de kapitalistische catastrophen-politiek onschadelijk te maken, ook niet op het gebied van het seksuele leven der jeugd. Maar zij kan en mag er zich ook niet afmaken met een stereotiep: Alleen het communisme zal de goede oplossing brengen.

De problemen der arbeidersklasse, in zijn gehele breedte van hand- en hoofdarbeiders samen, kunnen alleen opgelost worden door de strijd van de arbeidersklasse zelf. Hierdoor lost zij voor de gehele mensheid het probleem op van een vrije, het leven tot ontplooiing brengende samenleving.

Zo is ook het probleem van de seksuele nood der jeugd, door die jeugd zelf, door de arbeiden-

de en lerende jonge mensen zelf, op te lossen. Door haar eigen strijd, samen met en in de strijd der arbeidersklasse.

Wat het kapitalisme de jeugd opdringt, belet onderwerping aan haar seksuele honger, geestelijke en lichamelijke corruptie. Wat geeft, is op zijn best een saturnalie en een smeerboel.

Jonge mensen hebben recht op het ontplooi van hun leven, ook hun seksuele leven, op al schone en gelukkige en al het wrange en het dat dit brengt. Zoals de individuele ontwikkeling is, het leren beheersen der persoonlijkheid, de karaktervorming is, het leren beheersen het milieu, zo is het op seksueel gebied het beheersen van het seksuele leven. Werkelijke heersing is geen onderdrukking gebaseerd angst, zij het lichamelijke of morele. Beheersing is het bewust ordenen van het geestelijk en de levensdaden tot bewust-gewilde daden te maken. Zo, dat ook de jonge mensen niet de slachtoffers van hun driften zijn, niet als redeloos-leef-maar-raak beestjes te gronde gaan. Zij moeten elkaar leren kennen, leren eerlijk zijn, hebben het recht hun eigen fouten te maken, daar zelf uit te groeien. Zij hebben recht op strijd en het geluk van een eigen, maar beheerst seksueel leven.

Daarvoor moet de jeugd zelf vechten. Het zelf vrijvechten, het nemen van haar levensaanpak door de jeugd zelf, is een deel van de makende strijd onzer klasse. En niet het belangrijke.

WAT ONS OPVRIJST

„Socialistische” staaloorlog.

De Amerikaanse staalkoningen hebben koloniale gebieden natuurlijk niet enkel en sluitend uit menselijke helpen bevrijden, er zat ook een tikje handelsbelang achter, zijn ze nu bezig met het oprichten van een staal Syndicaat om de staalverkoop in het Verre Oosten te regelen. Daarbij ligt in de bedoeling, de Engelsen van de staal in deze gebieden te verdringen.

De Engelse Labourregering kan dat natuurlijk niet met droge ogen aanzien en ze tracht de wereldmarkt voor staal voor zich te reserveren. De regering gaat de ijzer- en staalindustrie moderniseren en uitbreiden, waartoe ze jarenplan heeft opgesteld en waarin ze 20 miljoen steekt. De eigenaars der staal-industrie vinden het een prachtig plan, vooral, omdat staat er zoveel geld in steekt, en ze hebben bedrag van £400.000 uitgetrokken, om wetenschappelijk onderzoek van het project te laten uitvoeren.

De pers voegt hieraan toe: „Men is hier van mening, dat de beslissende slag van grote zal zijn op de Britse economie in Indië en hele Verre Oosten.”

Eenheid mag niet

„Trouw” van 18 Aug. schrijft over de tenissen in de R'damse haven o.a.:

„Wat hier aan de gang is, is een revolutie. Havenarbeiders zijn bezig de wereld op te zetten. Zij streven naar anarchie. De raddraaiers zijn de mensen van de Revolutiebeweging. Zij spelen eigen rechter. Machtig veranderen zij de ploegensterkte. Machtig regelen zij het aannemen van Eigenmachtig stellen zij vertrouwensmannen die er toezicht op moeten houden, dat niet wordt nageleefd. En indien zij hun lutionaire wil niet kunnen doordrijven, gestaat... En als de arbeiders niet zullen bijeen dan hun valse vrienden, de eenheidsroes bezorgden, zal dit conflict eindelijk met geweld moeten worden gemaakt. Het gaat hier niet om de tegenstelling en arbeid. Maar om de tegenstelling van gezag en revolutie.”

September 1945

Prijs 15 cent

3e Jaargang - No. 35

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
THEERD WOODSTRA
Adm.: Uitgeverij „De Vlam” - Amsterdam

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres red. en adm. Utrechtsestraat 44
Postgto 303817 ten name van
Mevrouw J. C. J. Mentel Raapis beiden te
Amsterdam

De derde Atoombom

Er wordt beweerd, dat de snelle capitulatie van Japan veroorzaakt is door de tweede atoombom, die de Amerikaanse luchtmacht boven twee belangrijke industriesteden heeft afgeworpen. Nu kan niemand beoordelen, of het werkelijk alleen de twee atoombommen waren, die verder dan algemeen verwacht werd, de capitulatie hebben afgedwongen. Zonder twijfel heeft de uitwerking van dit tot dusver onbekende wapen, de beslissing sterk beïnvloed. Het vooruitzicht, dat de geallieerden ook hun verdere voorraden van dit levenvernietigende wapen zouden aanwenden, moet zeker voor het besluit van de Japanse regering een der wezenlijkste oorzaken zijn geweest.

Het spreken over een derde atoombom al op de lezer misschien de indruk maken, dat wij of een gefingeerd bericht brengen, of dat we over informaties beschikken, die de overige pers niet heeft. Dit is echter niet het geval. Want de derde atoombom, waarover we het hier hebben, heeft niets te maken met het geheimzinnig vernietigingsmiddel, waarvan zich de geschaafde landen in hun toekomstige oorlogen bedienen zullen. De derde atoombom is een bom in de figuurlijke zin van het woord. Haar stoffelijke samenstelling bestaat uit papier, bedekt met enige regels schrijfmachine-schrift, alsmede een handtekening. Het gaat hier om de plotse en klaarblijkelijk door de getroffen landen niet-verwachte, annulering der Amerikaanse leveringen op grond van de leen- en pachtwet. Deze annulering werkte als een bom. En deze werking werd niet alleen veroorzaakt door het moment van verrassing. Ook de gevolgen, die het beangstigen van de leveringen ingevolge de leen- en pachtwet na zich slepen kunnen, op hun gebied met de vernietigende uitwerking van een atoombom te vergelijken.

De leen- en pachtwet, op grond waarvan Verenigde Staten nog voor hun intrede in de tweede wereldoorlog, de toenmalige belligerente tegenstander van het nazimperialisme te hulp kwamen, was

volkomen nieuw in zijn soort. Ingevolge deze wet konden de Ver. Staten waren van iedere aard, wapens zo goed als levensmiddelen, zonder geldelijke tegenprestatie aan vreemde Staten leveren. Zulke leveranties berustten dus niet op directe, of termijn-terugbetaling door de ontvanger en ze geschieden ook niet met de methode van berekende crediten. De afnemer-Staten ontvingen alles, wat ze voor hun strijd tegen de autoritaire Staten, vooral waar het hun wapeniging en oorlogvoering betrof, nodig hadden. En de tegenprestatie zou dan later volgen, of in de vorm van teruggave van de ontvangen goederen, of in andere vorm, wat dus betekent, in prestatie van allerlei aard of in geldelijke vergoeding.

De leen- en pachtwet was voor Groot-Brittannië, dat vóór het intreden van Rusland in de oorlog, de hoofdbegunstigde was, één der belangrijkste, misschien de belangrijkste economische hulpbron voor de oorlogvoering tegen Hitler en zijn bondgenoten. In naam van deze wet werden de geweldige industriële mogelijkheden van Amerika haast onbeperkt in dienst gesteld van de oorlogvoering tegen de autoritaire staten.

In het verder verloop van de oorlog werd niet alleen aan Engeland en Rusland op grond van de leen- en pachtwet geleverd. Voor zover bekend hebben alle Staten, die deelnamen aan de oorlog tegen Duitsland, Italië en Japan, op deze manier het grootste deel van hun oorlogsuitrusting en van de goederen, die noodzakelijk waren voor de voeding, kleding en overige verzorging der bevolking, ontvangen. En niet slechts de actieve tegenstanders van Hitler werden verzorgd. Wij herinneren ons, dat ook Turkije, lang voor zijn symbolische oorlogsverklaring aan Duitsland en Japan, in de leen- en pachtwet werd opgenomen.

Bijzonder interessant aan deze wet was de reeds genoemde mogelijkheid, de terugbetaling van de waarde te laten geschieden in de vorm van teruggave van

de geleverde goederen, natuurlijk in voldoende toestand. En omdat het in hoofdzaak om oorlogsmateriaal gaat, dat op deze wijze door Amerika aan andere Staten geleverd werd, is, theoretisch gezien, een groot deel der wereld tot wapenarsenaal der Ver. Staten geworden. Als men bovendien bedenkt, dat het in de aard van oorlogsmateriaal ligt, zeker voor een deel, door het gebruik volkomen opgebruikt te worden, dan is het duidelijk, dat de teruggave van het geleverde in de oorspronkelijke vorm logischerwijze de voortzetting van een wapeningsindustrie vereist. Deze mogelijkheid is niet slechts van theoretische betekenis. Want gezien de feitelijke economische verhoudingen verkeerde geen der schuldenaarslanden, met uitzondering van Rusland en misschien gedeeltelijk ook Groot-Brittannië, in de positie, de ontvangen leveranties op een later tijdstip door goudzendingen of door levering van voor de Ver. Staten begerenswaardige producten van andere aard dan de militaire, te vergoeden.

De Ver. Staten beschikken over de grootste goudvoorraad, die ooit in de schatkist van een land opgehoopt is. Tegelijkertijd beschikken ze over het grootste industrie-apparaat ter wereld en staan voor het moeilijke probleem, dit apparaat op vredesproductie te moeten omschakelen. Zij zullen in de positie verkeren, hun binnenlandse behoeften aan vredesproducten veelvuldig te dekken en niet slechts op industrieel, maar natuurlijk ook op landbouwgebied. De Ver. Staten, voor vele jaren een der grootste importlanden ter wereld, zijn in het verloop van twee wereldoorlogen in de eerste rij der grote exportlanden gedrongen. Voor zover ze niet op „eigen”, nationale bodem de nodige grondstoffen bezitten, hebben ze in de koloniale- en half-koloniale gebieden met behulp van gigantische kapitaalbeleggingen, zich de toevoer verzekerd. Voor de Ver. Staten is het probleem der internationale handel in de eerste plaats het veiligstellen van grondstofbronnen, die ze in deze oorlog nog verder tot oplossing gebracht hebben, en ten tweede de export van hun productie-overschotten, waaraan ze door verdere controle over de internationale markt, trachten te beantwoorden. De Ver. Staten hebben er daarom belang bij, dat de overige wereld, voor zo-

ZUIVERING of BIJLTJESDAG

ver ze voor de wereldmarkt produceert, zo min mogelijk met de Amerikaanse productie kan concurreren. Zij moeten bereiken, dat het grootste deel van hun industrie zo mogelijk afzetmogelijkheden vindt over de gehele wereld. Zij hebben er daarom geen belang bij, dat de industrie van andere landen in grote omvang omgeschakeld wordt op vredesindustrie. Zij kunnen zelf optreden als leveranciers en de overige wereld, die hun schuldenaar is, datgene laten leveren, wat Amerika het voordeligst toeschijnt. En het zal Amerika het voordeligst toeschijnen, dat de van hem afhankelijke landen, de op grond van de leen- en pachtwet ontvangende wapenings-waarde, in natura teruggeven en er op deze wijze toe bijdragen, dat de Ver. Staten te land, op zee en in de lucht, de onbestreden grootste militaire macht voor de toekomst zijn zal.

Dit zal dan niet het enig voordeel voor de Ver. Staten zijn. Onlosmakelijk hiermee verbonden zal de absolute controle der Ver. Staten over de gehele productie der schuldenaars-landen zijn. Dat betekent, dat de leveringsplicht der schuldenaars aan de Ver. Staten deze in de gelegenheid stelt, den betreffenden landen de omvang van de voor hun eigen gebruik bestemde productie, met inbegrip van de wapenings, precies voor te schrijven. Het spreekt vanzelf, dat het tevens de Ver. Staten zullen zijn, of minstens kunnen zijn, die het levensniveau der arbeidende mensen in de van Amerika afhankelijke landen zullen vaststellen. De Ver. Staten, of liever de bezittende klasse der Ver. Staten hebben het laatste woord te spreken over de omvang, waarin de schuldenaarslanden levensmiddelen zelf zullen produceren of zullen moeten invoeren.

De ontwikkeling der internationale machtsverhoudingen, die wij hierboven trachten te schetsen, en waarin we zelf staan, wordt dus gekarakteriseerd door het feit, dat in één land de macht van het kapitaal zich concentreert en dat de overige wereld, met de gedeeltelijke uitzondering van Rusland en Groot-Brittannië, zich bij de handhaving van deze machtsverhoudingen, in volkomen afhankelijkheid bevinden.

Op het bericht, dat de leen- en pachtwet buiten werking gesteld was, verklaarde de Britse minister-president, dat hij niet kon geloven, dat dit het laatste woord der Ver. Staten in dit opzicht zijn zou. Hij voegde er aan toe, dat naar zijn mening een grote natie (bedoeld wordt de Amerikaanse) niet op een dergelijke bruske manier de betrekkingen kon afbreken. De pers noemt de financiële positie van Engeland, na de opheffing der leveranties op basis der leen- en pachtwet, als uiterst ernstig. Wij hebben geen reden aan de woorden van den eersten minister te twifelen, woorden, waaruit blijkt, dat de Engelse regering zich klaarblijkelijk door de Amerikaanse stap volkomen verrast voelde. Het buiten werking stellen van deze wet werkte als een bom.

Groot-Brittannië, waarvan de economi-

sche positie altijd nog veel sterker is dan die der kleine schuldenaars-landen, kan aan een heropbouw van zijn kapitaals-macht slechts dan denken, als het hem gelukt, zijn schulden langzamerhand door export te verminderen. Om dit te bereiken, moet Engeland zijn industrie-apparaat, dat voor een groot deel volkomen verouderd is, moderniseren. Hiervoor heeft het ook de invoer van moderne machinerieën nodig, voorzover het deze niet in eigen land in de vereiste korte tijd, vervaardigen kan. Men kan gevoeligly aannemen, dat de Britse regering in haar plannen voor de industriële nieuwe opbouw van het land, met verdere leveranties op grond van de leen- en pachtwet gerekend had, d.w.z. met leveringen, waarvoor betalingen op korte termijn niet nodig zouden zijn. De financiële positie van Groot-Brittannië aan het einde der wereldoorlog maakte zulk een berekening noodzakelijk. Want Engeland heeft, voor het in werking treden van de leen- en pachtwet zijn kapitaalbeleggingen in overzeese gebieden, vooral in de Ver. Staten zelf, aan de Amerikanen overgedaan, om zich de nodige middelen voor de aankoop van oorlogsmateriaal in de ruimste zin van het woord, te kunnen verschaffen. Nu verbiedt weliswaar de leen- en pachtwet leveranties, die door de landen, waaraan geleverd werd, voor verdere export aangewend worden, maar juist tegenover Engeland is men in Amerika tijdens de oorlog in dit opzicht zeer ruim geweest. Wij menen ons te herinneren, dat tijdens de oorlog de verdenking, dat Groot-Brittannië leveranties op grond van de leen- en pachtwet voor de eigen export gebruikte, door de Amerikaanse instanties in de zin van de Britse opvatting, afgewezen werd. Men zei toen: ter tijt, dat de Britse buitenlandse handel in zekere omvang als een voor de oorlog belangrijke tak van het Engelse economische leven, gehandhaafd moest worden.

Nu is bekend, dat in de kringen der Amerikaanse ondernemers nog tijdens het leven van Roosevelt stemmen opgingen tegen de verlenging van den leen- en pachtwet. Deze stemming werd de laatste tijd zo sterk, dat Truman bij de laatste verlenging van de wet het buitenwerking stellen der wet, bij het beëindigen der oorlog moest toezeggen. Dit had de Britse regering eigenlijk moeten waarschuwen. Dat ze ondanks dit, niet gerekend had op een zo plotseling ophouden van de warenstroom op grond der leen- en pachtwet, kan men slechts hieruit verklaren, dat men in Engeland de tendens der Amerikaanse machtspolitiek niet juist, of tenminste niet in al haar consequenties wist te beoordelen. De opzegging der leveranties op grond der leen- en pachtwet is dus duidelijk en streep door de berekeningen der Britse heropbouw-plannen, zoals ze zowel door de afgetreden conservatieve regering alsook door de nieuwe Labour-regering gemaakt waren. Anders zou ook de ernst, waarmee zowel de regering, als ook de oppositie dit nieuws ontvangen hebben, nauwelijks te verklaren zijn.

Weinig geloofwaardig schijnt het om daarentegen, dat de opzegging een gevolg zou zijn van de verkiezingsoverwinning der Britse arbeiderspartij. Want men weet in Washington zeer wel, dat de regering, wisseling in Engeland geen koerswisseling betekent in de kapitalistische politiek van Groot-Brittannië, noch op het gebied der buitenlandse handel, noch op het gebied der buitenlandse politiek. En dat is het enige, dat de Amerikaanse ondernemersklasse interesseert. Diegenen, die die mening vertegenwoordigen, dat het hier gaat om een oorlogsverklaring aan de Britse arbeiderspartij, herinneren zich waarschijnlijk het optreden van de Franse ondernemers tegen de Volksfrontregering in 1936, die door algemene kapitaalvlucht uit Frankrijk en eendere sabotage, het Volksfrontregime ten val wilden brengen en het daadwerkelijk ook deden. Wij geloven niet, dat men de toenmalige situatie in Frankrijk vergelijken kan met de tegenwoordige in Groot-Brittannië, zonde in het raam van dit artikel nader op onderscheid in te gaan. Het is, naar onze mening, niet de verkiezingsoverwinning der arbeiderspartij, die het Amerikaanse geldkapitaal ertoe bracht, direct na beëindiging der vijandelijkheden en voor de ondertekening van de wapenstilstand, op een zo wezenlijk punt de Britse bondgenoot de vriendschap op te zeggen.

In de stap der Amerikaanse regering is niets anders te zien, dan een bewijs, dat het streven naar monopolistische beheersing der gehele wereld geen grenzen vindt en niet geremd wordt door welke bondgenootschappen ook, die men onder wederzijds democratische trouwbeloften gesloten heeft. Voor het Amerikaanse imperialisme geldt het, geen tijd te verliezen. Het moet zich met alle middelen voorbereiden op de veiligstelling van zijn macht in alle landen en over alle landen die buiten de Russische machtsfeer liggen en die als economisch en ook militair opmarsgebied voor het Westelijk imperialisme dienen. Het Amerikaans imperialisme moet tegelijkertijd binnen de „nationale“ grenzen met alle middelen proberen de algemene verlag van het levenspeel der brede massa's zo lang mogelijk te verhinderen. En dit kan slechts op kosten van het economische leven der schuldenaars-landen.

De weinige woorden der opzegging van de toekomstige leveringen op grond van de leen- en pachtwet, zijn de veroordeling der dwangarbeid voor alle landen, die als schuldenaar aan de Verenigde Staten van de oorlog komen. En de verklaring der Ver. Staten, dat ze tot nieuwe vredesonderhandelingen bereid zijn, betekent niets anders dan dat Amerika vastbesloten is, de „heropbouw“ zijner schuldenaars-landen zonder enige beperking te onderwerpen aan de wetten van het Amerikaanse monopolie-kapitaal.

De luchtkastelen, die men in brede kringen der geallieerde landen gebouwd had, zijn door de derde atoombom weer vernietigd.

(Vervolg op pag. 3 laatste kolom)

Met de berechting van de N.S.B.-ers en collaborateurs is het een geweldige rotzooi, hoor je overal zeggen. Al is men het ergens over eens, hierover wel. De kranten schrijven erover en weten te vertellen, dat het een triest leven is in de kampen en dat de behandeling van de geïnterneerden streng maar rechtvaardig is. Maar ook komen er berichten, dat er geranseld wordt en de rantsoenen klein zijn, ook, dat het leven van verschillende gevangenen nog zo slecht niet is, als ze maar goede relaties met de buitenwereld hebben en vooral over voldoende geld en waarde-voorwerpen beschikken.

We zullen er ons hier niet verder in verliepen of het al of niet een „rotzooi“ is; ja, dan kan daarin door de regering gemakkelijk genoeg verandering gebracht worden. Maar er zijn ongeveer 80.000 geïnterneerden, en nu, ruim 3½ maand na hun internering, wordt pas met de berechting van enkele gevallen begonnen. We lezen in de pers, dat als het zo doormaakt, de laatsten na 4 of 5 jaar nog niet aan de beurt zullen zijn. Een 40.000 geïnterneerden moeten ook nog voor den rechter komen, zodat de rechters de eerste 6 of 7 jaren goed van werk voorzien zijn.

Het valt gemakkelijk in te zien, dat die vele N.S.B.- en collaborateurs-geschiedenis tot een rotzooi van grote afmetingen kan uitgroeien, en het valt te begrijpen, dat men er van af wil. De minister-president heeft kort geleden in een radiorede uiteengezet, hoe de regering denkt er mee op te ruimen. De meeste geïnterneerden (de lichte gevallen) zullen worden vrij gelaten. De reden, die wordt opgegeven, is, dat de meeste kampen in de winter onbewoonbaar zijn en dat er daarom nieuwe barakken zouden moeten worden gebouwd. En dat kan niet, omdat de opbouw van Arnhem en andere verwoeste steden voor gaat. Dus uit plaatsgebrek, en ook omdat het een kostbare geschiedenis is, 40.000 gevangenen met hun bewakers te onderhouden. Natuurlijk is men er allang mee bezig, de gevangenen „hun eigen kost laten verdienen“. Voor werkzaamheden, waarvoor men vrijwillig geen arbeiders kan krijgen, zoals in de Noord-oost-polder, kan ook voor ander werk op het land, waarvan een gewoon mens in deze dure tijt niet kan leven, kan men best dwangarbeiders gebruiken. Het is dan ook al een bekend verschijnsel, dat troepen gevangenen onder toezicht van gewapende N.S.B.-ers aan het werk tijgen, terwijl duizenden „vrije“ arbeiders zonder werk rondhangen. Geen mooi vooruitzicht, als dat jaren lang zou duren; voor de arbeiders zonder werk niet, en ook niet voor de regering, want ook de niet-werkende arbeiders moeten worden onderhouden.

De regering wil er dus van af. Maar, o ja, nauwelijks had de minister-president

gesproken, of het regende protesten: van de kranten, van de N.B.S., van de illegalen, enz. Alleen „Trouw“, de krant van de anti-revolutionaire regerings-oppositie, betuigde een beetje schoorvoetend, zijn instemming. Maar van de overigen werd zelfs, als de regering toch de geïnterneerden zou vrijlaten, gezinspeeld op een echte „bijltjesdag“. Een paar proefnemingen met het naar huis sturen van N.S.B.-ers, eindigden met hun mishandeling, vernieling van winkelruiten, enz. En de N.S.B.-ers moesten weer worden opgeborgen.

Nu zullen de verschillende organisaties van de „illegaliteit“ er bij gehaald worden, om er ook over te beslissen, maar of daardoor de „rotzooi“ groter of kleiner zal worden, weten we niet.

Laten we dit constateren: De regering heeft blijk gegeven, de berechting en onderbrenging in kampen niet aan te kunnen of te willen, „het volk“ dreigt met bijltjesdag, en het gevolg zal zijn, dat druppels-gewijs wat geïnterneerden worden ontslagen, maar dat overigens het nuttige instituut van dwangarbeiders-in-kampen in het leven wordt gehouden.

Daar zitten vele belangen aan vast. Dwangarbeiderskampen zijn in geheel Europa sinds lange tijd tot een gewoon verschijnsel geworden. Wij hebben ze gezien in Rusland, op de Solowetzky-eilanden en in Siberië, waar ze bevolkt werden door boeren, die weigerden zich bij de colchonen aan te sluiten, door zich tegen de bureaucratie verzettende arbeiders, door in ongenade gevallen specialisten, door politieke tegenstanders van de heersende partij. In 1933 kwamen in Duitsland de anti-fascisten in de concentratiekampen en werden dwangarbeiders. Waren dat vóór de oorlog reeds miljoenen, tijdens de oorlog kwamen daarbij miljoenen andere tegenstanders van het Hitlerregime in Europa en zo goed als de gehele Joodse bevolking. Waren het er 12 of 20 miljoen? We weten het niet. We weten alleen, dat dwangarbeiderskampen tot een gewoon verschijnsel zijn geworden in een maatschappij, waarin de Staat het gehele maatschappelijke leven in handen heeft. Bestanddelen van de bevolking, die niet geschikt zijn of weigeren in deze ordening ingeschakeld te worden, verwijderd men.

Het gaat hierbij altijd om grote getallen, zodat ze niet in de gevangenschappen kunnen worden ondergebracht; het kamp is dan de uitkomst.

Aan het einde van de oorlog waren in Nederland 80.000 N.S.B.-ers en collaborateurs, die, omdat ze aan de Duitse zijde hadden gestaan, werden aangemerkt als vijanden van het terugkerende Nederlandse gezag. Nu de oorlog voorbij is, is er van een nieuw „Duits gevaar“ voorlopig geen sprake. De nieuwe, tot neofascisme uitgroeïende kapitaals-heer-

schappij, heeft misschien al heel gauw fascistisch-gezinde elementen als die van de N.S.B. nodig, om zich tegen weerspannige arbeiders door te zetten. Dan is het vraagstuk van de berechting der N.S.B.-ers en hun opsluiting opgelost, en de weerspannige arbeiders kunnen hun plaats innemen.

Alleen diegenen, die aan het eind van de oorlog op een „bijltjesdag“ hadden gehoopt en er nu weer mee dreigen, maken nog moeilijkheden. Men zal ze trachten te sussen door „de illegaliteit“ hier en daar te laten meepaten, om zo de roep om recht en snel recht, te doen zwijgen. Diegenen, die hier om recht roepen, zijn immers degenen, die van het Duitse gezag en hun helpers, de N.S.B.-ers, rechtstreeks werden getroffen. Het zijn de bewoners van de straf- en concentratiekampen, die het overleefden, de opgejaagden en achtervolgden, de families en vrienden van de slachtoffers, de arbeiders in de bedrijven, die door de directies in bedwang werden gehouden door dreigen met de S.D. Zij vragen straf voor al degenen, die aan hun ellende en vertrapping hebben meegeholpen.

Een enkel gezag van de heersende klasse kan aan deze roep om recht gevolg geven, want hier vraagt de grote massa om recht. Zij kan dat niet geven, omdat er voor haar geen zodanig recht bestaat, niet in haar wetboeken en niet in haar rechtsbewustzijn.

De heersende klasse kan ook niet toelaten dat het volk zijn eigen recht zoekt — door „bijltjesdagen“ of door eigen gekozen rechtbanken — want anders zou haar eigen machtsapparaat terzijde worden geschoven.

De heersende klasse kan en wil niet anders, dan haar eigen „recht“ en haar eigen rechtsbewustzijn laten gelden bij de berechting der N.S.B.-ers. Zij oordeelt en meet met een andere maat dan het „gewone volk“ zou willen doen. Dat zullen ook die illegalen, die dat recht willen schragen of zich daartoe laten verleiden, nog ondervinden.

De derde Atoombom

(vervolg van pag. 2)

gevaagd. De perspectieven der verdere ontwikkeling staan ons duidelijk voor ogen. De Amerikaanse arbeidersklasse zal binnen afzienbare tijd de laatste zijn, die nog misschien de illusie koestert, dat het onlaaggaan van het levenspeel in andere landen het voordeel meebrengt van eigen, hoger bestaansniveau. De verdere ontwikkeling zal leren, dat de wereld één grote arena van monopolie-dictaturen geworden is en dat ze op deze manier ook geworden is tot één groot arbeids- en oorlogskamp, waar achter prikkeldraad de werkende mensen van alle landen het lot van een slavenbestaan dragen.

De heersende klasse heeft nog meer atoombommen in reserve. De arbeidersklasse heeft slechts één weg: vernietiging der kapitaals-dictatuur.

DE DEMOCRATISERING

van Azië en Balkan-Europa

Nu de oorlog ten einde is, tekenen zich enkele punten van de aanstaande ontwikkeling duidelijker af. Wat het ontstaan van de oorlog betreft een enkele opmerking:

We herinneren ons nog, hoe het kapitalistisch bedrijfsleven vóór de oorlog over de gehele wereld vastgelopen was. Het systeem was onder de toen geldende verhoudingen onhoudbaar. Na de eerste wereldoorlog werd het bedrijfsleven na een korte periode van betrekkelijke voorspoed reeds in 1921 door een zeer hevige crisis lamgelegd. Miljoenen kwamen zonder werk en pas in 1923 kwam weer enigermate een herstel. Voor Amerika zette zelfs een tijd van ongekende bloei in, waarbij de productie in de zes volgende jaren met het enorme bedrag van 26% toenam. Echter: de werkloosheid verdween in al die jaren niet. In Amerika niet en nergens in de wereld. Vanaf 1923 werd de werkloosheid tot blijvend verschijnsel en miljoenen arbeiders bleven buiten het arbeidsproces. Dan kwam in 1929 een nog heviger crisis, waarvan geen enkel land zich tot aan de tweede wereldoorlog kon herstellen. In deze crisisperiode trachtten alle landen hun binnenlandse productie tegen de buitenlandse concurrentie te beschermen door zware invoerrechten te heffen of door verbod van invoer. De wereldhandel werd daarmee in de boeien geslagen.

Het spreekt vanzelf, dat in de eerste plaats de grote exportlanden hierdoor getroffen werden, in het bijzonder Duitsland. Zo was het aan Duitsland voorbehouden, de knoop door te hakken en met het stukschieten van de tolmuren te beginnen. Voor de Amerikanen lagen de dingen anders. Vóór de tweede wereldoorlog was Amerika geen eigenlijk exportland, want 90% van de productie werd in Amerika zelf verbruikt. De algemene wereldcrisis maakte het in het buitenland belegde kapitaal echter tot een dubieuze post, doordat reeds overal tot een stopzetting van verschillende rentebetalingen werd overgegaan. En ondertussen hoopte zich nageenog de hele goudvoorraad van de wereld in New-Yorkse kluizen op, wachtend op een rendabele belegging.

Deze belegging zou op tweeërlei wijze kunnen plaats vinden. Men zou er in Amerika fabrieken mee kunnen bouwen en dan de producten naar het buitenland afzetten, omdat ze in het binnenland niet geplaatst konden worden. Maar gezien de overal opgerezen tolmuren was hieraan niet te denken. Daarvoor moesten eerst de tolmuren vallen. De tweede oplossing was, die fabrieken niet in Amerika te bouwen, maar in gebieden waar goedkope arbeidskrachten en grondstoffen aanwezig zijn, terwijl bovendien een nieuwe markt

gevormd kon worden. Deze gebieden waren er te over. Heel Azië, waaronder China, kwam hiervoor in aanmerking. Het betreft immers gebieden, waar bijna de helft van de bevolking der hele aarde woont en die nog bijna geheel in de kapitalistische productie betrokken kon worden. Maar ook op deze weg lagen grote hinderpalen, omdat deze gebieden niet „vrij“ waren. Ze hadden alle hun „moederland“: Engeland, Frankrijk, Nederland, Japan. Niet de Amerikanen konden daar de gang van het maatschappelijk leven bepalen doch de „moederlanden“ deden dat vanuit Europa of Tokio.

Voor een alzijdige exploitatie van Azië door het Amerikaanse kapitaal is het daarom noodzakelijk, dat de Aziatische koloniën van de moederlanden worden

losgeweekt. Vandaar, dat de Amerikanen de voorvechters van een „democratisering“ van Azië zijn, de voorvechters van de „nationale onafhankelijkheid“. De Amerikanen zijn voor een „open demopolitiek“, waarbij alle landen op de democratische voet van gelijkheid aan de exploitatie van de gebieden kunnen deelnemen.

Het is duidelijk, dat de „moederlanden“ Amerika slechts schoorvoetend op deze weg volgen. Maar Amerika is machtig genoeg zijn wil hier door te zetten. Het daarbij helemaal niet nodig met onvriendelijke middelen, zoals kruisers of atoombommen te werken. Het stimuleren van de inlanderse onafhankelijkheidsbewegingen van de opkomende inlanderse bourgeoisie en de opkomende inlanderse intelligentie is voldoende. Want deze groepen zijn bij nationale onafhankelijkheid ten zeerste gebaat door het toenemen van macht, rijkdom en aanzien.

Zo is deze oorlog voor Amerika in de eerste plaats een oorlog om Azië. En heeft deze nu praktisch al gewonnen. Het

alleen nog om de uitvoering. De beslagen zijn stevig gelegd.

Wil ons voorkomen, dat de oorlog Duitsland voor Amerika slechts een rechte betekenis had. De volle samenhang van de dingen weten we natuurlijk precies en bij zulk ontzaglijk gebeuren kan men alleen enkele sagen, die bijzonder in het oog vallen, dat we van veel bijzonderheden afzien, omdat ze voor ons niet te overzien zijn. Het wil ons dan voorkomen, dat de deelname aan de oorlog in Europa alleen de zin had, Europa van de uitbuiting van Azië zoveel mogelijk uit te hakken. Of eventueel het opkomen van een sterk Europa, dat als wereldmacht gewicht in de schaal zou kunnen leggen te verhinderen. Maar nog eens: of dit opgezette doel is geweest of niet, het is in ieder geval wel het resultaat opgevoerd. Een machteloos Europa is een van de voorwaarden voor een vruchtbare uitbuiting van Azië door het Amerikaanse kapitaal.

Wat nu met Europa gebeurt, ligt geheel in deze lijn. Duitsland moet een agrarisch land worden; de grote industrieën worden afgebroken, de machines weggevoerd, de arbeidersbevolking gedeporteerd. Nederland moet eveneens overwegend agrarisch worden. Van alle andere landen in Europa is alleen België overwegend industrieel, afgezien dan van Engeland, dat zijn heil nog enigszins in de deelname van de Aziatische exploitatie kan zoeken. Europa bestaat zo uit een aantal kleine „onafhankelijke“ gebieden, die geen van alle tot ontwikkeling kunnen komen. Het levenspeil blijft laag, zoals dat van de agrarische landen kennen, terwijl wetenschap en cultuur stagneren. Voor de hooguitgebouwde techniek, die de grote goederenrijkdom over de aarde moet strooien, is in het Balkan-Europa geen plaats. Het verslagen Duitsland neemt het „overwinnende“ Europa in zijn val mee.

Dat is het gevaar, dat ons bedreigt. En nu moge het waar zijn, dat de mensheid niet ondergaat, als Europa verbalkaniseerd wordt, wij voelen voor deze rol in het we-

reldgebeuren toch bitter weinig. Daarom moeten we naar middelen en wegen zoeken, om in het hele proces van de maatschappelijke ontwikkeling opgenomen te worden, om daarin een actief element te kunnen zijn. Dat kunnen we alleen, als we ons schakelen in de krachten, die ook nu reeds de grote tegenspelers zijn van de overheersende machten, die de wereld verdelen en beheersen. Dat is in de strijd, die nu over de hele wereld tegen de kapitalismachten gaat ontbranden. Alleen een door de arbeidende bevolking verenigd Europa, die de productie op haar eigen levensbelangen gaat richten en daartoe alle beschikbare bronnen rationeel aanwendt, kan Europa redden in samenwerking met de arbeidende bevolking der wereld, die overal een verscherpte uitbuiting tegemoet gaat.

Aan deze rationele aanpak van het productie-apparaat willen we een volgend artikel wijden.

M.G. ARRESTEERDE

deze keer géén collaborateurs, géén zwarthandelaren, géén fascisten, géén politieke zwendelaars, maar acht bouwvakarbeiders, die zelf een nieuwe baas gezocht en gevonden hadden. Misschien konden ze meer verdienen, misschien was het werk beter, we weten het niet, maar ze verkochten hun arbeidskracht aan een andere ondernemer, zonder toestemming van het „arbeidsbureau“. 's Nachts lichtte men ze van hun bed en sloot ze op onder het gemeentehuis. Dit gebeurde in het bevrijde Nederlandse gebied, in de plaats Brummen, in het jaar 1945, de achtste maand. Het „Vrije Volk“ (zo genoemd na onze bevrijding) bericht het op de 22e augustus. Het M.G. in Brummen deed niets eigenmachtig, het deed zijn plicht volgens de nieuwe arbeidswet. Want de ondernemer, die onze arbeidskracht koopt, wordt daardoor meteen beschikker over ons, vastgelegd bij de nieuwe Nederlandse wet. Hij moet over ons kunnen blijven beschikken, zolang het Staats-arbeidsbureau ons geen toestemming geeft, naar een ander te gaan met onze arbeidskracht, die dan zijn plaats inneemt. Feitelijk zijn we dus geworden het bezit van de staat, feitelijk zijn we staats-eigendom. Daarom moeten we de straf van opsluiting niet zwaar vinden, vroeger sloegen ze een weggevoerd slaaf dood. Toen heette dat slavernij. Maar dat is lang terug. Kort terug, in Duitsland, daar heette het nationaal socialisme. In Italië, fascisme, en hier bij ons heet het democratie.

STAKING

personeel in de haven, iederen arbeider afzonderlijk een papier laten ondertekenen, waarin hij ermee accoord gaat, dat hem voor elke dag staken 6 gulden van het loon wordt ingehouden. Bij de sympathie van de staking twee weken geleden, werd door de ondernemers dan ook toegepast, dat er arbeiders waren, die via allerlei berekeningen, de helft van hun loon uit het loonzakje zagen verdwijnen. Staking recht tegen een boete van 6 gulden per dag. Staken mag, maar....

Het is duidelijk, dat stakingsrecht maar een woord is, een lege formule, als er niet een stuk macht van de arbeiders achter staat. In de concentratiekampen bestond formeel het recht, je te beklagen over de behandeling. Maar als je het deed, stortte de hele Nazi-bende zich met de gummiknuppel op je.

We hebben als arbeiders zoveel stakingsrecht, als we stakings-macht kunnen ontwikkelen. Niet alleen macht tegen den eenkel ondernemer, maar tegen al zijn bondgenoten. En dat zijn er heel wat. Daarom is in deze tijd staken zonder hulp van de bondgenoten der stakers — dat zijn de arbeiders van de andere bedrijven van de arbeidersbevolking in grote massa — geworden tot een soort uitnodiging om afgerost te worden door de hele bevolking die daarvoor met de ondernemers klaar staat.

Natuurlijk kan het voorkomen, dat in een bedrijf, meestal een klein, de situatie niet zo ligt, dat een plotselinge staking, ook zonder uitbreiding, iets oplevert. Vooral als de eisen, die zijn tot van regeringswege als norm is vastgesteld. B.v. de 25% boven de lonen van 1940. Maar als regel, voor de massa de

ders in de overgrote meerderheid bedrijven, geldt: Staking, beperkt tot één bedrijf, staking zonder direct aangegeven verdere machtsvorming, zonder uitleg en in de strijd betrekken van de bondgenoten van veel méér bedrijven, zonder intensieve en georganiseerde beweging van de openbare mening vooral in arbeiderswijken, wordt een op de vin uit te rekenen nederlaag. Arbeider moet zich bewust worden van de propagandist van arbeidersstrijd en het duidelijk erbij zeggen: Staken is het begin van de strijd, is het openen van de mogelijkheden. Daar moet direct het organiseren, het mobiliseren van bondgenoten der stakers op volgen.

Wat was het probleem van een strijdende vakbond: Hoe krijgen we de arbeiders van een bedrijf ertoe, onze oproep te geven en samen hardnekkig een slag vol te houden, totdat de ondernemer toegeeft.

Wat, ook voor de afzonderlijke vakbonden, de arbeiders tegenover de ondernemers stonden, wier betrekkingen met ondergang werd bedreigd. Het opzicht in de kapitaalshoek heel veranderd is, zodat het afzonderlijk in een georganiseerd zijn en vechten, de arbeiders geen zin meer heeft. Men leeft nu onder de arbeiders het gevoel, niet meer naar vakken, maar bedrijven zich te organiseren, en dan de bedrijfs-eenheid te vechten. Dat is een vooruitgang.

De praktijk leert ons op het oog en meer. Namelijk, dat vechten niet

meer alleen kan betekenen: het als gehele bedrijf staken, maar dat het betekent het zich in beweging moeten zetten om door uitbreiding macht te vormen, steeds verder. Eerst dan krijgt de eenheid in het bedrijf de volle waarde, die wij nodig hebben.

We moeten de eenheid krijgen van de arbeiders van het gehele bedrijf. Maar een eenheid in afwachting, een eenheid, die zich niet beweegt, of die zich niet verder beweegt dan staken in één of enkele bedrijven en dan afwacht, brengt ons geen macht. De vijand, het kapitaal, is al veel verder. Die opent op zo'n enkel bedrijf het vuur van alle kanten. Als wij, de arbeiders in staking, het niet doen, dan mobiliseert het kapitaal de arbeidersbevolking, tegen ons. Wij moeten er aan denken, de onderwinning leert het ons ten onzen koste, dat de grote massa, als zij door ons niet in de strijd betrokken wordt, niet alleen uit verloren bondgenoten bestaat, maar dat zij door het kapitaal tegen ons georganiseerd, opgeruid, vergiftigd en tot strijdbrekers gemaakt wordt.

De wil om de organisatie op te bouwen op grondslag van het bedrijf, is vooral ook daarom zo belangrijk, omdat dit voor de arbeiders de mogelijkheid is (en de enige mogelijkheid) om de organisatie van een uitgebreid strijdfrent, van de grote massa der arbeiders, zelf door te voeren. Eenheid in de bedrijven is daarom zo'n vooruitgang, omdat daardoor de grotere eenheid van bedrijf tot bedrijf, mogelijk is. Maar dat mogelijke is nodig, moet werkelijkheid worden.

Aan de propaganda voor de arbeiderseenheid op grondslag van het bedrijf, moet onmiddellijk verbonden worden: De door deze eenheid zelf, georganiseerde uitbreiding van het strijdfrent.

Wij moeten dat leren, voordat we de klappen krijgen!

Wilt ge
„Spartacus“
 geregeld ontvangen:
abonneert U!
 per maand f 0.65
 per kwartaal f 1.95

Het
maandblad „Spartacus“
 kost per nummer f 0.35
 per kwartaal f 1.05

Wat gebeurt er met de Nazi's in Duitsland?

Wie het geluk gehad heeft, zijn radio-apparaat uit de greep van de Gestapo te redden, was tijdens de oorlog tevens in de gelegenheid te luisteren naar de Engelse uitzending voor de Duitse bevolking. Hem zal daarbij opgevallen zijn, dat, hoe meer de oorlog zijn einde naderde, des te scherper de maatregelen en bestraffingen werden, waarmee men vanuit Londen de Duitse nazi's, tot aan de kleinste partij-functionarissen toe, bedreigde.

Nu is Duitsland verslagen; geen centimeter Duitse bodem is onbezett, de gerechtigheid kan dus in alle bezettingszones haar loop nemen. Van de Duitse bevolking zelf kunnen we nu via de Engelse zender af en toe vernemen, hoe de behandeling en bestraffing van verantwoordelijke nazi-functionarissen er in de praktijk uitziet. In de Engelse bezettingszone is n.l. een zogenaamde „radio-brievenbus“ in het leven geroepen, d.w.z. iedere Duitser kan vragen, meningen en voorstellen schriftelijk uiten. Deze brieven worden op bepaalde dagen, onder vermelding van naam en woonplaats van den afzender, voor de microfoon voorgelezen en door een deskundige in Londen beantwoord.

Naar de uitzendingen te beoordelen, schijnt de vraag van de behandeling der nazi's in het middelpunt van de belangstelling der Duitse luisteraars, d.w.z. bevolking te staan. De meningen der briefschrijvers over dit thema zijn zeer uiteenlopend. De ene houdt de grote nazi-bonzen voor de hoofdschuldigen, een ander vindt, dat juist de kleine, onderste functionarissen het gemeent en gevaarlijkst voor de behoorlijke bevolking waren; de een wil de oude, vrijwillige partijleden het strengst behandeld zien, een ander duidt de nieuwere, de „moet“-leden als de meest fanatieke aan.

Als straf wordt voorgesteld: halve levensmiddelen-rantsoenen, het verplicht dragen van hazenkruisen of mouwbanden, analoog met de jodenster — of juist omgekerd, beproefde anti-fascisten moeten met een kenteeken worden gedecoreerd. Waarin echter alle briefschrijvers het eens zijn, wat uit elk der tientallen voorgelezen brieven zonder uitzondering naar voren komt, dat is de vaststelling van het feit, dat tot nu toe in deze zaak in 't geheel niets gedaan is. Verbazing, teleurstelling, verdriet en bitterheid klinkt uit de brieven, als daarin gevraagd en vastgesteld wordt: Waarom zitten in de verantwoordelijke, leidende functies van het gemeent- en rijksbewind en van het openbare leven nog altijd de nazi's van vroeger? Waarom worden de partijbonzen niet ter verantwoording geroepen? Waarom kunnen de nazi's steeds openlijker uit hun schuilhoeken te voorschijn komen, waarin ze in het begin weggekropen waren en steeds drierster in het openbaar optreden? Waarom wordt het geduld, dat de nazi's

door hun vroegere partij-relaties zich veel gemakkelijker levensmiddelen kunnen verschaffen, dan wij? Als een kreet klinkt de brief van een vrouw: 13 jaar lang hebben ze ons onderdrukt, geknecht, vernederd, gefolterd, gehoond, en wij hebben gehoopt op de dag der bevrijding, die de afrekening zou brengen. En nu zien we de gehate figuren, de een na de ander, in alle openbare bureaux zitten, moeten we hun honend lachende gezichten verdragen en machteloos toezien, hoe ze zich weer overal nestelen....

Wie nu verwacht, dat de Engelse beantwoorder zal zeggen: „u vergist u, beste briefschrijver, de werkelijkheid ziet er geheel anders uit“, die komt bedrogen uit. Nee, nuchter geeft hij de in de brieven genoemde feiten toe. „Maar“, zo gaat de stem uit de ether voort, „de Engelse bezettingsautoriteiten stonden voor de beslissing, of alle bekende nazi's uit de leidende functies te verwijderen en daarmee de ordelijke gang van het economisch leven in gevaar te brengen, of hen in hun functies te laten en daarmee „rust en orde“ te waarborgen. En de Engelse bezetting heeft de tweede weg gekozen.“

„Es ist eine alte Geschichte, doch bleibt sie immer neu“, zingt Heine; in dit geval namelijk het oude sprookje van de onmisbaarheid der leden van de heersende klasse, als de vooruitstrevende elementen aan de poort kloppen en de reactie willen verwijderen.

Het kon toch ook aan de overzijde van het Kanaal bekend zijn, dat de nazi-functionarissen niet op grond van hun vakken-nis of flinkheid hun baantje kregen, maar uitsluitend op grond van hun partijboekje en partij-relaties, en daarom gemakkelijker te vervangen zijn, dan welke beambte dan ook.

Maar een gespaarde nazibonzen, die juist daarom dankbaar en gewillig is, (al sabotageert hij stiekum een beetje) schijnt toch minder gevaarlijk te zijn, dan een misschien zelfs flinke en doelbewuste anti-fascist, die het met de uitroeiing van het nazidom werkelijk bittere ernst is.

Zo erg gevaarlijk schijnt de meneer van de radio den nazi ook niet te vinden, want hij stelt zijn luisteraars gerust met het verhaal over een Joodse vrouw, die zeven jaar lang in Duitsland ondergedoken was bij.... een lid der nationaal-socialistische partij. Het kon nu eenmaal niet anders dan de nazi's voorlopig nog te laten doorwerken en langzamerhand het fascisme uit te roeien. Dat zou echter nog wel zeer lang duren, daar het gehele Duitse volk verpest is.

Met deze oorvijg in het gezicht van de briefschrijvers, die juist in naam spreken van het niet-verpeste deel van de bevolking en hun medewerking aanbieden, sluit

WAT ONS OPVIET Staatsschulden als schijnprobleem

„Socialistische“ overwinning!

De nieuwe Engelse minister van Buitenlandse Zaken, Bevin, verklaarde, dat de Engelse buitenlandse politiek in dezelfde geest zou worden gevoerd als die van de conservatieve regering Churchill.

Wij hadden daar ook geen ogenblik iets van verwacht. Voortzetting van de politiek moest sluwe uitzuigersklasse, dat was niet de massa's, die Bevin c.s. daar met hun stem brachten, bedoelden. Die bedoelden juist tegendeel. En de Spaanse en Griekse arbeiders eigenlijk alle arbeiders op de wereld, de hooggestemde lofreden en blijde verwachtingen artikelen in de „democratische“ en „socialistische“ pers lazen, en dachten: we gaan van kunnen zich nu wel realiseren, wat een genaamd socialistische overwinning betekent. Wat het buitenland betreft: Voortzetting van machtsuitoefening ten bate van het Kapital. En wat het binnenland betreft: Hetzelfde, zetting van de machtsuitoefening ten bate van het Kapitaal.

Namens de Franse Banken.

Generaal De Gaulle heeft verklaard, dat China zelfstandig zal zijn, zodra het contact met Frankrijk hersteld is.

Dergelijke contracten, moet je weten, zijn volstrekt onmisbaar voor dergelijke „zelfsheden“. Alweer een „vrij volk“ erbij!

Mensenhandel.

In China is niet alleen een regering Tsjang Tsjeik, maar ook (want we lezen trouwens „Waarheid“) een „communistiche“ regering, laatste over 90 miljoen mensen, en misschien meer, want de „communistiche“ leiders steeds verder door. Tsjang-Kai-Tsjeik, de vader van de arbeiders van Shanghai en Kanton, vorderde van het hoofd van die „communistiche“ regering, dat hij zich aan zijn onderwerpen. Wat deze weigerde en integendeel een verklaring aan de grote drie, namelijk het gezag van Ts-K-Ts verwierp.

Nu blijkt ineens, dat Stalin met die Ts-K-Ts verbond heeft gesloten en hem wapendeskundigen zal leveren, om zijn machts-China voor goed op poten te zetten. Welk steek in de rug van die „communistiche“ regering en legers betekent, die nu gedwongen zijn, een haast hopeloze strijd tegen de binatie „Ts-K-Ts-Stalin“ te voeren of te tuleren.

Zo meldt het de hele wereldpers.... behalve „Waarheid“, die dat laatste eraf knipte, het niet overeenkwam met wat in dat laatste paar dagen daarvoor over de betekende burgeroorlog in China geschreven had. In werkelijkheid zijn het geen communisten legers en geen communistische gebieden, zijn daar grote massa's arme boeren, geteerde soldaten, „bandieten“, zoals de Japanezen, door een ontzettende nood gedwongen toe overgegaan de rijke landbezitters te verdelven. Dat is nog lang geen communisme, maar het is toch een strijd voor het naakten van grote omvang en betekenis.

Zolang ermee gegeurd kon worden, werden door de Russische politikers tegen Ts-K-Ts en gesteund, en door kranten als „De Wereld“ in de hoogte gestoken. Maar nu de Russische politiek er voordeel van ziet om handje spelen met hun bitterste vijand en beul, Ts, nu worden ze in de steek gelaten, raden, overgeleverd aan de „genade“ van de slachters van Shanghai.

„Democratische“ politiek van een „communistiche“ grootmacht: Hierbij leveren wij u lieden mensen, volgens overeenkomst. U weten nog van niets.

de redenaar zijn betoog. Waarop de se luisteraars nog eens aangesproken werden, toch uitvoerig hun vragen, men en voorstellen in te zenden aan de brievenbus der B.B.C. in Londen.

Santen geeft in „De Vrije Katheder“ van augustus een beschouwing over de schulden van op het ogenblik op de Nederlandse bevolking rust. Wanneer de regering er in slaagt de geldsanering nog 4 miljard weg te werpen, blijft nog een schuld over van f 10.000 per persoon.

Dat is eenvoudig „onbetaalbaar“ en dus uit praktische overwegingen naar middelen gezocht worden, ons van deze schulden te ontdoen.

Princiepueel meest juiste lijkt hem daarbij het geld van de bolsjewiki van 1917 te volgen eenvoudig een streep door de hele rekening, of, minstens door de 17 miljard, die de vers hier hebben aangegeven. Maar we moeten ons hier, helaas van kapitalistische gebreken uitgaan, omdat de wereld nu een kapitalistisch is. Wie hebben nu die miljarden aan de Duitsers verstrekt en aan wie in deze dus met rente worden terugbetaald?

De werkte bedrag werd beschikbaar gesteld door de Rijksfondsen, de pensioenfondsen, verzekeringsinstellingen, de banken. Deze instellingen door de Duitsers tot inschrijving op bankpapier gedwongen. Begripen we den Van Santen goed, dan stelt hij voor, een door deze vorderingen te halen. Duidelijk punt is hij echter niet. Dan is er de groep leiders, die vrijwillig aan de Duitsers geld hebben. Deze schulden moeten naar de van Van Santen niet erkend worden, bevestigend onderzoek naar de draagkracht van deperden.

Maar moet echter de hele oorlogswinst doorgevoerd te niet gedaan worden. Verder een scheffing ineens, wijziging van het erfrecht nog successie-rechten. Het parasitaire en dient met inachtneming van rechtvaardigheden, zeer zwaar belast te worden. Santen zegt verder: „Gekapitaliseerd zou de schuld teruggebracht moeten worden tot aard. Eerder mogen we niet rusten.“

De menschen vinden we altijd sympathiek. onderscheiden we graag, wie door de gebedt is. Wat zeer praktisch is voor de de klasse, behoeft dit nog lang niet voor zijn. En dat is nu ook het geval met het „ideaal van den heer Van Santen. niet eerder rusten, dan wanneer de staats-schuld tot 10 miljard is teruggebracht.

De arbeidende bevolking is deze oplossing heel onpractisch. We noemen het onpractisch, omdat de werkende bevolking van Nederland in het pauperisme gedrukt wordt. Een door die 10 miljard, maar we weten dat, naast deze oude schuld een zware nieuwe schuld op onze schouders komt. Voor miljarden moet besteed worden nieuwe fabrieken, nieuwe in het buitenland en machines en grondstoffen. Alleen de bouw moet de bevolking al veel minder dan ze voortbrengt. Daarom zingt de de klasse ons in alle toonaarden voor, verbruik tot een minimum moet worden gebracht en de productie tot een maximum verhoogd. Wat in de vorm van nieuwe fabrieken gebouwd, is ten slotte de gestolde rijkdom van de bezittende klasse, of het gestolde van de werkende bevolking. Wat onder de naam ALGEMEEN BELANG wordt uitgegeven, is de nieuwe opbouw van de verloren mens der bezittende klasse.

Wij we er nog niet. De bezittende klasse land gaat bovendien een nieuw leger. Ze gaat zich, nu de „eewige vrede“ van dan ooit te voren. 200.000 jonge mannen aan het bedrijfsleven onttrokken, terwijl bovendien een grote goederenmassa, die door de werkende bevolking moet voortgebracht.

Wat betekent dit alles? Dat het voor ons bitter uitmaken, of de oude staatsschulden worden of niet. En het terugbrengen van de „ideaal“ van 10 miljard heeft arbeidende bevolking ook weinig te be-

duiden. Voor ons ligt de kwestie „practisch“ zó, dat uit ons gehaald zal worden, wat er uit te halen is. Of de staatsschuld daarbij 10 miljard of 21 miljard bedraagt, is wel van belang voor de verdeling van de winsten over de bezittende klasse, maar niet voor ons. Over deze dingen gaan ze dan ook in het parlement vechten. Voor ons rekenen de deskundigen uit, dat de ene groep van de bevolking niet dood gaat bij 2000 caloriën, een andere groep bij 2500 en weer een andere groep bij 3000. En dat is de hoeveelheid, die wij uit de productie krijgen, ongeacht, of er veel of weinig staatsschuld is. Het is niet eens nodig, het tegenwoordige bonnestelsel voor de distributie te handhaven, om toch iedere bevolkingsgroep het uitgerekende aantal caloriën te doen toekomen. Nu de regering de prijzen, de lonen en de productie praktisch in de hand heeft, kan ze dit zonder bonnestelsel regelen.

Voor ons als arbeidende bevolking van hand- en hoofdarbeiders van stad en land, de arbeidende bevolking in al haar sociale lagen, bestaat er geen apart schuldenprobleem. Voor ons is het „onpractisch“ ons met dit twistpunt van de bezittende klasse zelf te bemoeien, omdat het voor ons niet de geringste oplossing brengt.

In werkelijkheid staan wij voor het probleem van de opbouw. Het is, onmiskenbaar, dat de staat een bedrijfsleven opbouwt, waarbij de bevolking onder het gebul van democratie in werkelijkheid in diepe slavernij wordt gebracht. Het neo-fascisme schrijdt voort. Strijd voor het naakte leven van de bevolking en voor de vrijheid wordt tot gebiedende eis. En in dit neo-fascisme zijn het laag houden van het levenspeil en het onderdrukken van de vrijheid dusdanig verweven en wederkerig bepaald, dat de strijd om het materiële leven tegelijk als strijd om vrijheid moet worden gevoerd. Dit is het karakteristieke verschil met de oude tijd, toen een strijd om de arbeidsvoorwaarden alleen, nog mogelijk was. De huidige regering heeft dit verschil nog eens uitdrukkelijk onderstreept in het Rotterdamse havenconflict, toen zij zelfs de haven tot stilstand bracht, doordat ze zelf de havenarbeiders te spreken over hun grieven, als deze niet van te voren afstand wilden doen van hun erfenis uit de „liberale“ periode, het stakingsrecht. En de hele serviele pers van de bezittende klasse, „Het Vrije Volk“, „Trouw“ en „De Nieuwe Dag“, voert het walgelijke toneel op, de havenarbeiders voor het conflict verantwoordelijk te stellen, waarbij „Trouw“ nog opghist tot arrestaties over te gaan. De minister spreekt over de radio over het conflict en stelt de arbeiders in staat van beschuldiging. Maar als de arbeiders aanbieden, hun standpunt ook over de radio mede te delen, dan is dat niet eens waard, om in discussie genomen te worden. Een misdadiger heeft nog het recht van verdediging. Onder de nieuwe democratie van het neo-fascisme is voor de verdediging van deze aangeklaagde geen plaats.

Schuldenprobleem? Laat de bezittende klasse maar onderling krakelen, langs welke normen ze de buit, die de werkende bevolking regelmatig levert, onderling verdeelt. Een streep door de hele of door de halve rekening zal onze last toch niet verlichten. Het Rotterdamse conflict is op dit punt leerzaam genoeg. De arbeidende bevolking heeft de bezittende klasse en haar zaakwaarnemers andere schulden voor te houden. Dat is de schuld van het geleidelijk inkapselen van het leven en de vrijheid der grote massa's in de nieuwe opbouw van de rijkdommen der bezittende klasse.

Vóór ons ligt een enorme strijd, de strijd om de opbouw van een nieuwe wereld naar nieuwe gezichtspunten. Het gaat daarbij om een alom doorgevoerde democratisering, waarin de lichamelijke en geestelijke krachten der bevolking in zelfwerkzaamheid tot uiting kunnen komen. Dit is de nood van de tijd. De bezittende klasse wil de huidige vormen van democratie nu gaan verewigen, ze brengt ze met mitrailleurs en atoom-bommen, juist op het punt, waarop de arbeiders deze vormen als onbruikbaar, als tot de „democratie“ gedwongen.

We moeten en zullen de strijd voeren, zonder ons daarbij door vraagstukken van ons pad te laten brengen, die voor ons schijnproblemen zijn, zoals dat met het schuldenvraagstuk het geval is. We hebben andere uitgangspunten.

Tussen Regge en Dinkel

KOMT TWENTE TOT LEVEN?

Het is dan zo ver. De ruwe katoen is in Twente aangekomen, de stroommoelijkheden zijn overwonnen en sinds enkele weken draaien de fabrieken weer. Velen denken, dat nu alles weer in orde is en dat er nu weer met opbouwend werk begonnen kan worden. Dat is echter theorie, de praktijk is enigszins anders. Het zou mogelijk zijn, al was het dan voorlopig nog op beperkte schaal, in het algemeen belang de zo nodige textiel te gaan vervaardigen wanneer.... er geen Twentse textielfabrieken waren.

De arbeiders willen werken. Zij weten terdege welke behoeften er zijn, daar zij het dagelijks zelf aan den lijve ondervinden. Maar.... zij vragen begrip voor hun moeilijkheden. Een behoorlijk vervoermiddel om tweemaal per dag de lange afstand van huis naar fabriek af te leggen, hebben zij niet. Voldoende brood om voor een gehele dag een broodmaaltijd mede te nemen, is er niet. Zou men dus gedwongen zijn een pannetje aardappelen mede te nemen en wil men dan, dat men om 12 uur een pannetje koude aardappelen gaat verorberen? Bedrijfskleding hebben zij ook niet meer. De meesten beschikken nog slechts over één costume, dat zowel voor Zondag als in de week gedragen moet worden, en vaak tot op de draad is versleten. Daarmee werken betekent, binnen zeer kort niets meer te bezitten.

En de lonen. Berekend is, dat voor een gezin van man, vrouw en twee kinderen ongeveer het volgende nodig is:

Levensmiddelen: A-bonnen	f 5,70
D-bonnen	5,95
Fruit	2,-
Vis	3,-
Woninghuur	4,30
Verzekeringen	2,50
Loon en personele belasting	2,55
Brandstoffen	2,-
Reparatie schoenen en kleren	1,-
Gas, water, electra	1,-
Ontspanning, zakgeld, krant	5,-
Ziektefonds	1,18
Vakvereniging	0,35
Scheren, haarknippen enz.	0,75
Totaal	f 37,48

Allerlei posten zijn veel te laag berekend, allerlei absoluut nodige dingen komen hierop nog niet voor. Geen nieuwe kleren, geen huusraad of reparatie daarvan, geen „zwart“ sigaretje of anderszins.

Wanneer men nu weet, dat het gemiddelde loon ongeveer f 27,- bedraagt, kan ieder op zijn vingers natellen, hoeveel het wekelijks tekort is. De „Eenhedenverbinding“ heeft zich nu tot de Fabrikantenvereniging gewend met de navolgende looneisen:

Minimum-weekloon voor een volwassen arbeider f 38,- per week. De lonen van de jeugdige arbeiders verhoudingsgewijs. Van 13 tot 19 jaar 65%; van 19 tot 20 jaar 75%; van 20 tot 21 jaar 80% en van 21 tot 22 jaar 90%, met dien verstande, dat bij gelijkwaardig werk ook gelijkwaardig loon zal worden betaald. De lonen van het technisch personeel gelijk aan de lonen, die in de betreffende particuliere bedrijven volgens overeenkomst geldend zijn.

Tegelijkertijd heeft men zich in een schrijven tot prof. Ir. Schermerhorn en den Rijksbestedelaar Mr. v. d. Dussen gewend, waarin men kennis geeft van het aan de Fabrikantenvereniging verzonden schrijven en waarin men de hoop uitsprekt, dat het niet nodig zal zijn, door staking deze eisen af zal dwingen, doch dat men hoopt, dat men zonder dit middel tot overeenstemming zal kunnen geraken.

Wij geloven echter niet daaraan. De Twentse textielfabrikanten zijn geestelijk en anderszins nauw verwant aan de Rotterdamse havenbaronnen en wij zeggen nogmaals, dat wij er niet aan geloven dat men verbeteringen als hiervoor genoemd, zonder strijd zal kunnen afdwingen.

Wij volgen dan ook met intense belangstelling het verloop, spreken de hoop uit, dat mocht het tot strijd moeten komen, deze strijd in navolging van de Rotterdamse havenarbeiders massaal en eensgezind zal zijn.

Kapitaalsdictatuur en Arbeidersdemocratie

De Rotterdamse staking is geëindigd, „bijgeleegd”, zoals dat in de burgerlijke pers heet. In werkelijkheid hebben de stakers onder de druk van het militaire geweld de staking opgeheven.

„Het hele machtsapparaat is in werking gesteld”, aldus de voorzitter van de E.V.B. te Rotterdam, „om deze strijd te breken. De sterke gewapende macht is in Rotterdam aangekomen en wij kunnen er zeker van zijn, dat Maandag de hel losbarst. Intussen zijn Vrijdag besprekingen gevoerd, gevolgd door een nachtelijke conferentie met den minister-president, waarbij de E.V.B. tenslotte de verklaring aflegde, zich bij de regeringsvoorwaarden neer te leggen.”

Het is voor de verdere ontwikkeling van de strijd, die de arbeiders in de toekomst tegen het kapitaal moeten voeren, van belang één kant van de staking nog eens in het bijzonder te belichten, n.l. dat de Rotterdamse havenstakers t.a.v. bepaalde kwesties geen eisen hebben gesteld, maar eenvoudig die maatregelen doorvoerden, die zij noodzakelijk achtten.

- Zo besloten zij:
- a. tot invoering van de 8-urige werkdag;
 - b. tot handhaving van de ploegensterkte volgens de eisen, door hen gesteld op 29 Juni 1945 en in nader overleg tussen hun eigen vertrouwensmannen en het opzichthoudend personeel;
 - c. tot uitsluitend werk aannemen voor 2 opeenvolgende taken;
 - d. tot het aanwijzen van een groot aantal vertrouwensmannen, die in de gehele haven de belangen der havenarbeiders zouden behartigen en toezicht houden op de naleving van deze besluiten.

Uit deze besluiten der arbeiders blijkt, dat op zeker moment overleg tussen de beide groepen was uitgesloten. Daardoor moest het op een krachtproef uitlopen. Dat de havenarbeiders hierbij voor deze keer de slag verloren hebben, is wel jammer, maar niet onoverkomelijk. Tenslotte hebben de havenarbeiders nog slechts een voorpostengevecht geleverd, dat nog kinderspel is tegenover de toekomstige strijd, die zal worden gevoerd.

Wij hebben nu reeds gezien, terwijl deze staking nog slechts alleen een deel van de Rotterdamse arbeiders betrof, hoe sterk de regering met geweld dreigde en wij zijn met Blokzijl van mening, dat de hel zou losbarsten, indien de arbeiders zouden hebben verder gestaakt.

Het kapitalisme van deze tijd onderscheidt zich van het vooroorlogse hierin, dat de ondernemersklasse, die vroeger alle macht in haar bedrijven kon uitoefenen zonder enige zeggenschap van de staat, thans een deel van haar ondernemersfuncties aan de staat heeft moeten overdragen. Weliswaar

kon vroeger de staat algemene maatregelen nemen t.a.v. de arbeiderswetgeving en arbeidsveiligheid, maar dierst ingrijpen in de praktijk van het winstmaken deed de staat niet. Dit is nu veranderd. De ondernemersklasse van vandaag is niet meer geheel vrij. En zij kan niet geheel vrij zijn, want de toestand, waarin het kapitalisme heden ten dage verkeert, vereist, dat alle arbeid zoveel mogelijk onderling wordt geregeld; dat niet alleen wordt bepaald wat er geproduceerd wordt, maar ook hoeveel. Men moet weten wat de arbeidersklasse aan loon kan ontvangen, opdat de productierichting en de productiegrootte niet in gevaar worden gebracht.

Wanneer wij ons alleen tot deze drie belangrijke punten beperken, dan is het ons duidelijk, dat de regeringen een reeks van instituten, rijksbureaux e.d. moeten instellen, om dit werk mogelijk te maken. Door de noodtoestand van het kapitaal, wordt zij dus gedwongen, allerlei, de productie en consumptie regelende instituten te vormen; d.w.z. zij wordt gedwongen bureaux in het leven te roepen, die feitelijk de belangrijkste bronnen van het menselijke leven controleren. Of anders gezegd: deze staatsinstituten hebben het leven van de werkende mensen in handen. Deze centrale organisaties, die ontstaan zijn om de winst van de ondernemersklasse veilig te stellen, moeten zich tegenover de eerste levensbelangen van de arbeiders plaatsen, indien de arbeiders tegen hun ondernemers in beweging komen. Het betekent dus, dat elke strijd van de arbeiders tegen een enkelen ondernemer, in feite een strijd wordt tegen het apparaat, dat de gehele ondernemersklasse vertegenwoordigt. Het betekent praktisch, dat tegenover elke beweging van de arbeiders het geconcentreerde geweld van de bourgeoisie staat. En wij moeten hieruit dus de les trekken, dat alleen grote massa's arbeiders hier tegenover front moeten maken.

Het is begrijpelijk, dat tegen deze macht de Rotterdamse havenarbeiders alleen, op de duur niet opgewassen konden zijn en dat de maatregelen, die zij zelfstandig hebben doorgevoerd, dus tegen de ondernemers en de regering in, uit de aard der zaak niet anders dan van korte duur konden zijn. Maar dat is niet het belangrijkste. Belangrijker is, dat wij hier een praktisch voorbeeld hebben, hoe de strijd der arbeiders in de toekomst zich steeds meer zal voltrekken, langs welke wegen het verzet zal gaan.

De bevelen van de centrale staatsorganisaties, die dus feitelijk centrale beschikingsorganisaties zijn, kunnen door de arbeiders op den duur niet opgevolgd worden. Zij zullen hun eigen maatregelen moeten doorvoeren en doorkruisen, daarmede dus de heersende wetgeving. Voor de arbeiders zijn de maatregelen, die zij

genomen hebben, hun nieuwe wet waaraan zij gehoorzamen.

Tegen een dergelijk massale wetsoverdring kan de regering niet ingrijpen, een boete of een enkele inhechteniseming van de stakingsleiding. Hier moet de beweging zelf, d.w.z. de bron van de nieuwe rechtsbewustzijn, vernietigend uiteenslaan.

Daardoor wordt ook in de strijd de zaak van de arbeidersklasse om toezicht en solidariteit in de beweging te men, tot een vanzelfsprekendheid. De Rotterdamse havenconflicten hebben laten zien, dat de arbeiders door de gedwongen zijn, ook over te gaan tot zelf doorvoeren van sociale verbeteringen in het bedrijf. Maar tevens, dat zij zo maar kunnen, dat hieraan direct zit, het zich klaarmaken voor de slag terug, die het kapitaal dan uitdeelen kunnen het alleen, als zij het verstaan zo met de arbeiders van andere bedrijven één front te verenigen, dat een beweging en een georganiseerde macht staat, waarvan het kapitaal het niet moet, dat zij in de arbeidsvoorwaarden ingrijpen.

Ook in de oude socialistische beweging werd gesproken van een strijd om de macht. Daarmee werd dan bedoeld, de arbeiders de meerderheid van de tegenwoordigers in het parlement moesten krijgen en daardoor het apparaat in socialistische zin aan te nemen. De werkelijke ontwikkeling van het kapitalisme heeft ons de onmogelijkheid van laten zien. De strijd om de macht speelt zich af in de fabrieken en op de werkvloer, zoals we een stukje daarvan in Rotterdam hebben beleefd. De strijd om de macht is een proces van harde strijd, waarin de arbeiders zelf maatregelen nemen en wanneer zij over voldoende macht beschikken — deze maatregelen tot werkdadigheid verheffen, d.w.z. algemeenheid maken.

De strijd in de Rotterdamse haven is een stuk machtsstrijd geweest. De regering heeft het als zodanig geproefd. Ook de arbeiders hebben iets daarbij geproefd, al was het nog maar een stukje, macht geproefd. Dat is een strijd, die zij nooit weer zullen vergeten, moesten terugwijken. Zij hebben besloten, zij hebben dat gedaan in hun orde, zonder zich uiteen te slaan, zonder hun vast aaneengesloten gelederen te laten doorbreken, zonder te laten verstrooien. Hun winst is het gevoel van eenheid, van op elkaar kunnen, van geweldig gegroeid bewustzijn. Zij hebben de basis voor opnieuw voorwaarts gaan, behouden.

Vreemde vingers in de pa...

De bezetting van Indonesië zal voor de grootste deel door Amerikaanse en Engelse geschieden, of volgens anderen door Australische. Vóór ze hier in de gaten wat dat voor „onze heilige rechten” is. Wie biedt me geld voor m'n Indische Indonesische aandeeltjes?

September 1945

Prijs 15 cent

5e Jaargang - No. 36

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
THEERD WOODSTRA
Adm.: Uitgeverij „De Vlam” - Amsterdam

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres red. en adm. Utrechtsestraat 44.
Postgros 303817 ten name van
Mevrouw J. C. J. Mentat Raapts beiden te
Amsterdam

Herovering van Azië

De soldaten der „Verenigde Naties”, mannen in khaki en veldgrijs, onder de „Union Jack”, en de „Frans tricolore” en de Nederlandse driekleur, onder de vlag met de ster en de sikkel en de vanen der Kwantung, matrozen in blauw en wit, rukten binnen in de oneindige gebieden van China. Zij landen vanuit de zee en vlucht op de Japanse eilanden, in Malakka, Siam, op Korea en de onontbaarde landen van de Stille Oceaan. Tienduizenden vliegtuigen begeleiden ze en beveiligen hun weg. Duizenden schepen van elke grootte staan hun transport ten dienste, behalve door de stalen reuzen der slagvloten van Groot-Brittannië en de Verenigde Staten.

De geheimzinnige schrifttekens van het Sanskrit, naast de Arabische, Chinese en Japanse tekens, verschijnen de verouderde letters van het Latijnse schrift — in China en Japan — ook de Russische, om de vreemde soldaten en arbeiders de weg te wijzen, om hun bekend te maken met wat ze te doen en te laten hebben. De voor onze oren eentonige mededelingen van het Oosten, hun vreemde rythme, wordt overstemd door het labiaal der machines en de Jazz-dissonant. Bezetting van de Oriënt door de zegevierende veroveraars uit Amerika en Europa, herovering en ordening van het Oosten vroeger veroverd bezit, het vaak omstreden, vaak reeds verloren en nu weers weer veroverd bezit van het „blanke ras” in de landen van de Rijzende Zon, het toneel van de wonderlijkste sprookjes van de kleurige avonturen, van de overvloedige rijkdom der natuur, van de miljoenen mensen, die niet tellen en niet tellen zijn. Zij zijn met zovelen, dat hun als individu niet telt; de rijkdom van hun landen is zo overvloedig, dat de moede der mensen, die deze rijkdom aan wassen, mineralen en olie voor de menscheit uit de aarde halen, de blik van de ongeschoolde toeschouwer rechts dan boeit, als bij deze armoede nog herhaaldelijk voorkomende catastrofes van hongersnood, pest, cholera en dergelijke komen. Dan merkt zelfs de toerist,

die de Tai Mahal, misschien het schoonste bouwwerk ter wereld, beziet met de „kennersblik” van Amerikaanse „beschavingspioniers” op, hoe schreeuwend de tegenstelling is tussen de rijkdom der aarde en de ellende van hen, wier kracht alleen deze rijkdom ten dienste stelt van de parasieten.

Altijd weer, zo zegt men, hebben de duizenden jaren van cultuurgeschiedenis, die de vreemde veroveraars van het Oosten aanschouwen, hen schroom ingeboezemd. Het heeft hen niet verhinderd, de dragers en scheppingen van deze cultuur te vuur en te zwaard te vernietigen, de mensen door wereldlijke en geestelijke wetten te binden, als het er om ging, de macht van het „blanke ras” en zijn maatschappelijk systeem over de gehele wereld te vergroten. In deze landen botsten zij, de vreemdelingen, ook op elkaar en roeiden elkaar uit ter wille van de heerschappij over de rijkdommen. De koloniën wisselden van „moederlanden” in de kentering van de Europees-Amerikaanse geschiedenis, tot door twee wereldoorlogen tenslotte de hoogste machtsconcentratie, die wij tot dusver leerden kennen, zich voltrok. Consul Bonaparte riep den Fransen soldaten bij de pyramiden toe, dat duizenden jaren op hen neerzagen. Hij, de latere keizer Napoleon, die evenals Hitler's generaal Rommel meende Englands macht in Egypte te kunnen treffen, moest deze poging van het Franse imperialisme, om zich de deelname in de rijkdomsbronnen van het Oosten te verzekeren, opgeven. Frankrijk herhaalde de poging, verzekerde zich een kostbaar aandeel in de buit in Voor-Azië, in Indië en in het Verre Oosten. Syrië en de Libanon werden Franse mandaatgebieden, Indo-China Franse kolonie. De tweede wereldoorlog heeft ook hier, zeker in Syrië en de Libanon, en waarschijnlijk ook in Indo-China, de „Stars en Stripes” en de „Union Jack” laten zegvieren over de Franse tricolore.

De burgerlijke beschrijving van deze landen stelt met voorliefde de Oosterse landen voor als gebieden, waarin sedert duizenden jaren weinig veranderd is, waarin

vooral de mensen in hun denken en hun zeden star aan de traditie vasthielden. Zelfs in Japan, zo zegt men ons, hebben moderne techniek en productie de mensen over het algemeen weinig veranderd. Daarbij verwijst men naar harakiri en opium, naar de oude religies en de primitieve landbouw- en handwerk-methoden. De vooruitgang personifieert zich volgens deze opvatting in de dunne laag van geleerden en technici, die in Europa en Amerika gestudeerd hebben en hun landgenoten onderrichten in het bedienen van machinegeweren en dergelijke en in het salueren voor de symbolen van beurs en kerk.

En dan spreekt men van de ontwikkeling dezer landen onder leiding en invloed van het „blanke ras”, waarbij men dan denkt aan de, zo mogelijk, ongestoorde medewerking van circa 1 miljard bruine en gele mensen in de aanwending van de natuurlijke rijkdommen en de afname van kapitalistische producten tegen lonende prijzen. Met naar verhouding weinige soldaten regeerden de „moederlanden” in deze gebieden. Arbeiders in uniform en burger heeft het „blanke ras” betrekkelijk weinig en slechts na zorgvuldige selectie daarheen gestuurd. Beroepsmilitairen uit Europa en Amerika werden daar gestationeerd. In hun bagage zat de bijbel, in hun proviandzak de whiskey-fles, in hun hoofden het bewustzijn van de superioriteit en roeping van hun ras. Bij het „verbroederen” beperkten zij zich tot de dochters van het land, in het bijzonder tot die, die, volgens eeuwenoude zede, uit beroepsbelang hiertoe bereid waren.

De totale oorlog en de totale onderwerping van het maatschappelijk leven der wereld aan de macht van het kapitaal, betekenen voor de landen van het Oosten een grondige verandering. De „moederlanden” zijn zich van deze verandering volkomen bewust. De bezittende klasse weet, dat ze niet slechts een veranderde economische structuur, maar ook een veranderd bewustzijn aantreft, als nu legers der geallieerden aan de kusten van Indië en het Verre Oosten aan land gaan. De belofte van staatsrechtelijke gelijkheid is een bondgenootschapsaanbod aan de, in de koloniën tot ontplooiing gekomen inlandse ondernemersklasse en tegelijkertijd de oorlogsverklaring aan het inlandse pro-